

Виступ Президента України Леоніда Кучми на урочистій церемонії підписання Конституції України 12 липня 1996 року у Маріїнському Палаці

Дорогі співвітчизники!

Шановні друзі!

Поважні гості!

Нас збрала тут воістину знаменна подія, яка вінчає тривалий конституційний процес, - урочиста церемонія підписання Конституції України.

Україна та її народ отримали довгостроковий правовий фундамент для динамічного цивілізованого розвитку в умовах соціального миру та громадського спокою.

Ми наочно продемонстрували усьому світові свою здатність до виваженої, далекоглядної і консолідуючої політики, що на якісно новий рівень піднесло міжнародний авторитет України. Адже саме цей документ уособлює собою те, до чого прагне світове співтовариство - повну визначеність і передбачуваність внутрішнього та зовнішнього курсу держави.

Конституція, як основа стабільності суспільства, створює принципово нову атмосферу для розвитку міжнародного співробітництва України із світовою спільнотою, сприятливий інвестиційний клімат для нашого народногосподарського комплексу.

Основний Закон для України - це гарантія її незалежності, знаряддя справді реформаторської розбудови держави.

Сьогодні маємо усі підстави констатувати: ми завершили найважчий етап перехідного періоду і вступаємо в якісно новий відрізок власної історії. Перед Україною відкриваються далекі горизонти для суспільного поступу.

Тепер ми зможемо повною мірою зосередитися на вирішенні нагальних проблем соціально-економічного і духовного розвитку заради кращого життя кожного громадянина України.

Не секрет, що в непростих умовах нашого буття людей дратувало політичне протистояння на вершині владної піраміди. Конституція знімає об'єктивні передумови для цього, закладає механізми конструктивної діяльності та співпраці усіх гілок влади в ім'я всебічного розвитку і зміцнення України, сприятиме утвердженню морально-психологічної єдності нашого народу, піднесенню його духовності.

На надзвичайно напруженому і складному п'ятирічному відрізку державотворення вдосталь було всього - здобутків і поразок, політичних баталій і взаємних звинувачень. Але ми пройшли його з честю, не вдаючись до насилля, піклуючись про збереження громадянської злагоди.

Народні депутати витримали найважчий іспит на право представляти інтереси українського народу, реалізовувати його прагнення до щасливого життя.

Ми всі виростили за ту пам'ятну ніч, коли фактично була вирішена доля Основного Закону України.

Ми виростили до рівня дійсно цивілізованої нації, а усі політичні сили, які діють в Україні, стали справді державницькими, незалежно від їхнього спрямування.

І мені радісно на серці від того, що заради майбутнього України, заради наших дітей та онуків ми зуміли піднятися над політичними і партійними поглядами, усвідомити своє призначення будівничих держав.

Дні, що минули після завершення роботи над основним Законом України, свідчать про загальнонаціональне схвалення дій усіх політичних чинників, які сприяли збереженню стабільності в країні та безконфліктному розв'язанню найскладніших проблем її розвитку.

Тому можна з усією впевненістю стверджувати: прийняття Конституції - подія величезної ваги, яка стоїть в ряду тих небагатьох історичних дат, що не владним перстом, а велінням душ єднають людей, перетворюють населення на народ, а територію - на державу.

І я хотів би висловити глибоку вдячність усім, хто наближав цю хвилюючу мить, забезпечив демократичний прорив України у цивілізований світ.

Шановні друзі!

Тепер у нас є всі основні передумови для творення демократичної правової держави. І саме нам належить переплавити надії, програми, плани та розрахунки у практичні дії, ефективний результат.

Головне на цьому етапі не забалакати Конституцію, не перетворити її на об'єкт політичної кампанії, не поставити партійні та ідеологічні орієнтації над Основним Законом.

Хто, як не ми, повинні подати приклад шанобливого ставлення до Конституції, неухильного виконання усіх без винятку її положень.

Не будемо поважати Конституцію - не буде поваги до нас, до України та її народу. За великим рахунком - не буде держави. А отже, перспективи для українського народу.

Ніде правди діти: процес здійснення перетворень, перед якими нас владно поставила історія, відбувається болісно і складно. А це обертається для більшості з наших громадян тривалим спадом життєвого рівня, значними моральними втратами для суспільства.

Але усі ми повинні розуміти очевидне: великі суспільні переміни - процес непростий, він не відбувається без втрат. І щр нам не залишається іншого шляху, окрім просування вперед, якнайшвидшого досягнення мети, яку визначили у грудні 1991 року: мати власну державу.

Державу, сутність якої визначатимуть людська гідність і добробут.

Ось чому я не міг і не можу йти на популістські рішення, які б робили вічними боржниками наших нащадків. Усвідомлю весь тягар відповідальності і те, щр кроки, які вимушений здійснювати Президент, не додають йому іноді популярності.

Однак переконаний: сьогодні для тих, хто взяв на себе відповідальність за долю народу, не на часі дбати лише про власний рейтинг.

Політика загравання, спекуляцій на об'єктивних труднощах і людських бідах без реальних зусиль для їх подолання - це шлях у безвихідь.

Сьогодні, як ніколи, вимагається відповідальність кожного за те, щр відбувається в країні. Сьогодні нам будь-щр треба зберегти нормальну, стабільну ситуацію в суспільстві. Не можна допустити, щрб настрої втоми і безнадії переважили прагнення до змін на краще. Нам потрібен сплеск енергії, дисципліни і згуртованості. Ми обов'язково повинні знайти і знайдемо ті засади, щр утверджуватимуть нашу подальшу єдність.

Патріотизм і висока громадянська відповідальність, мудрість і витримка, усвідомлене розуміння виклику часу, прагнення зберегти спокій у суспільстві та наявні правові орієнтири в організації життя - ось необхідна основа для консолідації українського народу.

Нам нічого ділити, у нас одна Батьківщина, ім'я якій - Україна. І усі ми хочемо, щрб вона була заможною та щасливою, справжньою матір'ю для усіх її громадян.

Користуючись цією нагодою, хочу ще раз заявити: Президент України готовий до діалогу та співпраці з усіма, для кого головний пріоритет - доля України. Заради її майбутнього закликаю усіх політиків, усі політичні сили, усіх громадян до порозуміння й примирення.

Ми сильний і мудрий народ. Народ, який пережив величезні випробування, вистояв і утверджується у власній державі. Ми самі обрали свою долю за покликом серця, за велінням розуму і затвердили її в Основному Законі - Конституції України.

Трибуна. - 1996. - № 9/10. - С. 32-33.